

A „KELET” előfizetési díja:

Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva	
Egész évre	16 frt.
Félévre	8 „
Negyedévre	4 „
Egy óra helyben	1 frt 50 kr.
Egyes szám ára	7 kr.

Megjelenik a „Kelet” minnennap, az ünnepeket követő napok kivételével.

Szerkesztői szállítás:

Főttér 4-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

Olvasóinkhoz!

Országsszerte a magyar ipar támogatásának szüksége hangzik s bár az eszközök iránt még nincs tisztában a nemzet, az iránt egyetért a közvélemény, hogy a magyar társadalom van hivatva felemelni magához a nemzet ezen árnyját.

Azonban üres szóval nem mentjük meg a hazát, a tett a nemzeti erő és akarat kifejezője. Nemzeti jövőnk nevében, melyhez mindnyájan oly erősen bizunk, a hazafiság nevében, melyet ajkunkon hordunk, tette szolítjuk fel tehát a magyar társadalmat.

Szeged katasztrófája, tűz, jég és más elemi csapások megközelítőleg sem pusztítanak el annyi nemzeti erőt, mint a hány milliója évenként vész a nemzetnek, hogy külföldről fedezze szükségleteit. A míg azonban az előbbieket nem, ezt a nagy elemi csapást a nemzet nem áll megakadályozni. Megakadályozhatja pedig nem védegetekkel, hanem ha megadja népének azon ismeret és képességet, hogy a külföldihez hasonló iparczikkeket tudjon készíteni.

E nagy cél felé törekszik az „erdélyrészi iparfejlesztő egyesület” s hogy ez férfiasan komoly szándéka, bizonyossága, hogy rövid fennállása óta a társadalom és állam által nyújtott szük segéllyel egy egészen új iparág meghonosítására, a b. h. unyad-i gyermekjátéktanmühelyet és egy nagy külföldi kivitellel bíró iparágunk fejlesztésére és terjesztésére a maros-ludasi káka-fonó tanmühelyet állította fel s rövid időn Kolozsvárt a hazai ipar számára egy áru csarnoka nyílik meg.

Legközelebbi célja az egyesületnek a külföldről beözönlő és boltjainkat elárasztó női iparczikkek lehető kizorítására Kolozsvárt a város és az erdélyi részek női számára egy női munka tanmühelyet állítani fel. Erre azonban, annyi sok nagy cél mellett a rendelkezése alatt álló anyagi erő nem elégséges.

Kérve kérjük tehát a magyar társadalmat, tekintse az ipar ügyét, saját legszentebb ügyének. Az erdélyrészi lelkesek, hivatalfők, a megyék, városok, a melyek az erdélyrészi iparfejlesztő egyesületnek a mult évben országsszerte szétküldött felhívásait, kérésait, aláírási íveit félredobták, válasz nélkül hagyták — és az óriási többség így cselekedett — szálljanak szívókébe s gondolják meg, hogy nemcsak a hazától, hanem a hazáért is kell élni.

És a magyar társadalom többi tagjai! — Oly csekély, — egy pár forint évenként — mit az egyesület tagjaitól kér, de ha helyvel bírna, mely minden lélek szíve mélyéig

A „KELET” TÁRCZÁJA.

Miss Orkán.

Rajzok Olaszthonból.

Írta:

MONNIER MÁRKUS.

II.

(Folytatás.)

Először is kihúzott zsebéből néhány simára csiszolt láva darabot, melyeket mint forró folyadékot öntöttek lapos tengeri csigákba, s melyekre Viktor Emanuel, vagy II. Ferencz arcképe volt lenyomva, kinek-kinek választása szerint, mert volt mindenkinek izlés szerinti, aztán valami kis tengeri állatot löféjjel, egy agyagból gyúrt gyíkot, egy régi közelő gombot, melyekhez ásatások alkalmával jutottak, egy etruszk burnót-szelen-csét, egy szentelt olvasót, szóval mindazon czikkeket, miket az idegenek meg szoktak venni, csak nem ingyen odanádni, annyira szereti Miss Orkánt. De szeméit le nem vette Reinette-ről.

E perczben egy ágyulódós mordult végig a

hat, a gondviselés által is iparra teremtet e szép kis országban csodákat tehetne a nemzet áldozatkészségével.

Nem magunknak, a hazának kérünk s nincs jövője a nemzetnek, a mely önmaga iránt áldozatra képtelen.

Az „erdélyrészi iparfejlesztő egyesület” részére szerkesztőségünk elfogadja az aláírássokat. Tagsági díj évi 2 frt. Alapítótagság 50 frt.

A marosvásárhely-jassyi vasut

nemzetgazdasági értéke.

I.

Kifejeletlen kereskedelmi és iparviszonyokkal bíró államokban ép oly kevésbé tekinthetők a vasutak, hajzások, csatornák és egyéb közlekedési eszközök és módok önzésül, mint az állami, megyei és községi közutak.

Nem szolgálhatnak egyszerűs mind a közérdek-, valamint a részvényesek-vagy a más alakban érdekelt tőkének, — ha czélul a feltétlen jövődelmezőséget tűzik ki, — miután éppen ily államokban ezen két érdek homlokegyenest ellenkezik egymással.

Egészen másképp alakul a vasutak viszonya és azok helyzete a közérdekhez, valamint különösen azok czélzata oly államokban, a melyekben már az ipar- és kereskedelemnek a versenyezhetőség czéljából nincsen többé szüksége a vasutak ez iránybani istápolására.

Oly államokban, a melyekben a forgalom már oly nagy, hogy ugyanezen két végpont két vagy több vasut által köthetetik össze, a vasutak már nyereségre alapított vállalatok lehetnek. Ily körülmények között azok egymással a szállítványok megszerzésében szabadon versenyezvén, a díjak leszállítása által akarattalanul a közérdeknek szolgálnak. De ott, hol a közlekedési viszonyok még csak kezdetleges stadiumban vannak, hol még csak egyes főbb irányban létesítették versenytársak nélküli vasutakat, hol az ipar- és kereskedelemnek piacok elérhetése czéljából olcsó közlekedési eszközökre van szüksége, — ott a vasutak a közérdek érzékeny sértése nélkül nem lehetnek nyereséményvállalatok. Sokkal fogozottabb fontossággal bír azonban azoknak czélzata oly államokban, a melyek különösen csak alacsony vitéldij mellett exportálható nyersterményeket szállítanak ki; ily államokban az ipar- és kereskedelemre nézve érdek kérdés fontosságával bír azon körülmény, hogy az illető vasut a befektetett tőké kamatoztatja ugyan, — de az egész ország kivitelt és ennek folytán annak kereskedelmét tőnkre teszi, s a nemzet vagyonosodását ez által megakasztja. Mintán a nemzet gyarapodó vagyonosodása által az adóképeség emeltetik s annak apadása következtében az csökkentetik, közvetve tehát az állam szenvedő kárát azon elvnek, mely

AZ ÉRTÉKESBÉ CZIKKEK DÍJZATATNAK.

Kéziratok nem adatnak vissza.

szerint a vasutakba fektetett tőke kamatai, minden áron az üzleti bevételekből fedeztessenek. Ezen meggyőződésből kiindulva, egyáltalában nem osztjuk a közvélemény által oly sokszor bangsulyezett azon vádakat, hogy az állami vasuti biztosítékokból eredő terhek nem engedik államháztartásunk rendezésének nyugodt lefolyását, — miután kétségkívül a 15—16.000.000-nyi államgarantiánál tetemesen nagyobb lesz az összeg, a melylyel a földérték, a kereskedelem és az ipar emelése folytán, az állam adóképesége fokoztatott.

Ezen szempontokból ítélve meg hazai viszonyaink között vasutaink feladatát, azon nézetünknek kell kifejezést adnunk, miszerint a tanulmányunk tárgyát képező vasut fentebb kiszámított évi 830.000 frtgyi üzletihiánylata eltűnő csekély összeg azon nemzetgazdasági eredményekkel szemben, a melyek vasuthálózatunk kelet felé való eképeni kiegészítéséből, hazai kivitelnk, iparunk és kereskedelmünk, közvetve tehát az adó emelésére háramolna. Ha ehez számíthatunk még azon bevételi többletet, a mely a magyar királyi államvasutak keleti vonalán és az első erdélyi vasut egy részén a kérdésben forgó vasut kiépítése által előidézetteti fog, u. y azt tapasztaljuk, miszerint azon előnyök, a melyek az előzőleg felemlített üzleti hiánnyal szembe állíthatók, tetemesen nagyobbak a kiszámított hiánnyaltnál.

Nem lehet ezen tanulmány feladata a fentebb előadottak számszerinti megállapítása, miután az különben elvileg bármily helyes volna is, bizonyos tekintetben okvetlen conjuncturalis fejtegetésekre vezetne, mindazonáltal ki akarjuk emelni ezen vasut anyagi befolyásának főbb s szembeötlőbb momentumait, azon czélból, hogy bebizonyítsuk, miszerint ennek 830.000 frtgyi üzleti hiánylata bőven fedeztetni fog azon bevételekből, melyek általa előidézettetik.

Mindenekelőtt az állam a zsil-völgyi kőszén (mintegy 1.500.000 métermázsányi) elárulásától, eltekintve attól, hogy számtalan embert foglalkoztatva, azoktól adott szedne be, — a mint ezen tanulmány folyamában felvettük, métermázsánként mintegy 20 krnyi nyereséget szedhetne be, hogy ugy az említett mennyiség után 300.000 forintnyi összeg folya be pénztárába.

A kivitellel kilátásba vett 100.000 métermázsányi vas és acélgymármányokból métermázsánként 1 frt nyereséget számítva, legalább 200 ezer frt bevétel volna elérhető.

Ötvenezer métermázsas vasérc kiviteléből mintegy 10.000 frt remélhető, Malmaink minden métermázsányi örleményből kétségkívül hoznak 1 frtnyi hasznat, mi 250 ezer mmázsas örlemény után 250.000 frtnyi nyeresémet tenne ki.

Állami sőbányáink 250.000 métermázsas ső elárulásától legalább 50.000 frt tiszta hasznat huzhatnának.

Nézzük most már, mennyi bevétel volna remél-

hető azon forgalomból, a melyet a m.- vásárhely-jassyi vonal a csatlakozás létesítése után, a m. k. államvasutak keleti vonalán és az első erdélyi vasut egy részén előidézne.

A szállításra felvett 3.500.000 métermázsas teherből le kell vonnunk 250.000 métermázsas kőszént, mivel ez a többi vonalon alig számba vehető utat fut be. A hátramaradó 3.250.000 mtr-mázsas mennyiségből 1.500.000 mtr-mázsas kőszén Petrozseánytól Maros-Vásárhelyig 246 kilométer hosszban állíttatik a m. kir. államvasutak keleti vonalán és az első erdélyi vasuton, a mi: 36 mil. 900.000 tonna kilométert teszen ki. Ennek elszállításáért a nevezett vasutak a kétszeres kezelési illetékekkel együtt 36.900.000 × 2 kr. × 150.000 × 2 × 40 kr., azaz összesen 858.000 frtnyi összeget szednének be.

A számításainkba felvett aczél- és vasgyártmányok, érczek, liszt, gabona, gyarmatárak stb. kiviteli és átviteli czikkek lévén, ezek vagy Kolozsváron és Nagyváradon keresztül, vagy pedig Aradot át fognak Budapestre és tovább szállíttatni. Marosvásárhelytől Nagyváradig 281 kilométer s ugyan onnan Aradig 324 kilométer hosszban szállíttatónak a terhek kamatbiztosítást igénybe vevő vasutakon.

Ezen irányok közül a rövidebbet fogjuk számításainkba felvenni.

A fentebbiek után még fennmaradó 1 mil. 750 ezer métermázsas átmeneti czikk, tehát legalább 281 kilométer utat fog befutni, a mi 49.175.000 tonna kilométert teszen ki.

Ezen mennyiség elszállításáért a díjak, és miután az csak a m. k. államvasutak keleti vonalán szállíttatna, egyszerűs kezelési illeték felszámítása mellett az említett vasut: 49.175.000 × 2 kr. + 175.000 × 40 kr. = azaz 1.053.500 frtot bevételezhetne.

Összesen tehát ezen szállítmány után az első erdélyi vasut és a m. kir. államvasutak keleti vonala 1.911.500 forint bevételeket eredményezhetne.

Hogy a tiszta jövedelmet megállapíthassunk, számításba kell vennünk a fentebb kimutatott 325.000 tonna teher továbbításra költségeit is.

Mint láttuk, ezen szállítmányok összesen 86.075.000 tonna kilométert teljesítenek, ennek elszállítására azonban a tehervonatoknál 350 tonna bruttó és 170 tonna netto megterheléssel véve fel, 506.323 vonatkilométerre volna szükség.

A m. kir. államvasutak 1877. évi üzleti-eredménye szerint az összes kiadások, ugymint az általános igazgatás, pályafentartás, forgalmi és kereskedelmi szolgálat, vontatás és műhelyszolgálat stb. stb. vonatkilométerekre redukálva 1 frt 85 krt tettek ki.

Miután bizonyos általános kiadások, melyek minden vasut üzemének állandó tételeit képezik, melyek a forgalom emelkedése arányában nem fokozódnak, nem tekinthetők oly kiadásoknak, melyek a marosvásárhely-jassyi vonalról jövő terhek

Ezt megelőzőleg még több olvasmányt kért miss Orkántól. s legelőbb is azok tanulmányozását kezdte meg, melyeket az angol nő bőven osztott ki mindenfelé, s melyek valamennyien a papírend ellen voltak esve; addig olvasta ezeket, hogy végre azon meggyőződésre jutott, hogy sem isten, sem ördög nem létezik, és hogy következőleg mindenki tehet szeszélye és belátása szerint, nem tartva egyébtől, mint a rendőrségtől s a katonaságtól. Ezek után miss Orkán beszélve neki az emberi méltóságról, arra tanította, hogy valamennyien egyenlők vagyunk, s a lazzaroni felér mindig egy főrral. Pallone ezekből azon következtetést vonta, hogy a főúr is meglopta olykor a lazzaronit. E meggyőződéssel fegyverkezve, valahányszor kilopott egy-egy zsebkendőt, vagy tárczát a kabát zsebekből, sajátját vélte visszavenni, s úgy hitte, hogy csak jogával él, midőn azt teszi: réá szedni a papságot, annyi mint kötelességet teljesíteni, (e szó papság, minden lapon előfordult a miss Orkán könyveiben). Az általános solidaritás hű apostolainak nyilvánította magát, látszott, hogy sok szónoklatti hajlammal bír, s mi ebben a fő dolog, szerette a hosszú szavak használatát.

Hadat üzent tehát a nagyoknak, de azért nem szűnt meg megakadályoztatni a kicsinyeket, mert az új elmélet soha sem tett kárt a régi megszokásban. Látták őt naphosszant alá s fel fútkosni a vásártételeken s kivenni részét a kertészek, a zöldecs és gyümölcsárusok keresményéből; a bérkocsisok dézsmát fizettek neki, bourgeoisok időnként juttattak kezéhez néhány öreg talért; ezen kívül felügyelt, ha szép tiszta vizet árulnak-e az utczákon és közbenjáró volt a ten-

Hirdetési díjak.

Hatszor hasábozott gármond sor vagy annak tere 6 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Orpelik Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus der Wollzeile 36.) Haasenstien et Volger (Vallischgasse 10.) Rud. Mosse Publicistische Bureau Budapestben Haasenstien és Volger hirdetés közv. irodája. Goldberge A. V. hirdetések felvételi irod. Budapestben Szervitater 5. sz.

Nyitlári czikkek

gármond sora után 25 kr. fizetendő.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

továbbításáról eredtek, mivel azok minden körülmények között megmaradnak, a szállítással közvetlen összefüggésben levő kiadásokat bátran felvehetjük vonatkilométerenként 1 frt 50 kr.

Ezek szerint tehát 506.323 vonatkilométer után 759.484 frt 50 kr költségek állanak be.

Levonva ezen költségeket a kilátásba vett 1.911.500 frtnyi bevételből, a többször említett két vasut évenként 1.152.016 frt nyereséget huzna a marosvásárhely-jassyi vasut kiépültéből.

Ha már most az előadottak alapján összeállítjuk azon bevételi többleteket, a melyeket a kincstár, mint ső- és kőszénbánya-tulajdonos, mint vasuti kamat-biztosítókot fizet és mint adóbeszedő, ezen vasut létesítéséből élvezne, ugy azt fogjuk tapasztalni, miszerint eltekintve attól, hogy mily befolyással lenne a kérdésben forgó vasut a kereskedelem és ipar fejlődésére és így közvetve az adóképeség más téreni emelésére, az állam a felvett forgalomból már egyedül s közvetlenül:

1.500.000 métermázsas kőszén elárulásából	300.000 frt,
250.000 métermázsas kősző	50.000 frt,
3.250.000 métermázsas teher elszállításából	1.152.016 frt,
7.000.000 métermázsas szállítási adójából	90.000 frt,

Összesen 1.592.016 frt.

azaz kereken mintegy 1.600.000 forint hasznot huzna.

A marosvásárhely-jassyi vasut építéséből és üzletéből eredhet 830.000 frtnyi hiánnyaltnak teljes fedezése mellett, az államnak még a felvett szerény forgalmi eredmények mellett is körülbelül 1.000.000 frtnyi nyeresége lehetne.

Bármily csekélynek mutatkoznék is a fentebbiek alapján az előrelátható pénzügyi eredmény, mindazonáltal kétségtelen, hogy akkor, midőn az állam kereskedelme, az átmeneti forgalom megszerzése és végre néhány pangó vasutunk jövedeleinek emelése érdekében, keleti csatlakozásaink létesítése még áldozatok árán is megszerzendő volna, a maros-vásárhely-jassyi irány választása által az akép eszközölhetetnék, hogy abból a kincstár habár szerény, de mégis pozitív bevételket eredményezne, vagy legalább a lehető legcsekélyebb mértvben vétetnék igénybe.

Alig kell újra felfigyelnetnünk azon körülményre, miszerint egész tanulmányunk folyamában, hogy ugy önmagunkat, valamint másokat is vérses remények rendszeresen bekövetkező csalódásaitól megóvjuk, szándékaink alapjánál mindenütt a legkedvezőtlenebb adatokat vettük fel, hogy hogy bizton remélhetjük, miszerint ezen vasut végeredményei a várakozást okvetlen túl fogják haladni.

Annál inkább remélhetjük ezt, miután egy ily fontos összekapcsoló láncszemet képező internatiónalis vasúti csatlakozás által előidézendő

geri hajósok veszekedései alkalmával. Némelyek azt mondták róla, hogy a titkos cabinet szolgálatában áll, mások, hogy a rendőrség használja fel; nem védekezett e, meglehet igaztalan, de jövedelmező gyanúsítások ellen, s rejtélyes arczot öltött, mely előtt reingtek az emberek: a kis kereskedők, apró csalók, fiatal összeesküvők abeli féltőkben, hogy ellenőrizi vagy feladja őket, adtak is neki pénzt mindig; ily módon kizsákmányolta az általános gyávaságot.

Midőn vörös ingében, csokoládé színű bárosny mellény és pantallóban, keresztül ment az utczákon, s elérve a kikötőbe, megállt a tömeg előtt bunkos botjával hóna alatt, levette kalabrieri fővegét, gyűrűkkel megrakott jobbkezelével tollmódra felborzolta fekete tömött hajzatát, azonban nyel csend állt be a hajósok s hajós legények között; a legbátrabbak is csak lopva tekintettek reá; a büvész, ki éppen Tassó verseit énekelte a körülte gyülekezett népnek, megpillantásakor félbenszakította a Tancréd és Clorinda küzdelmét s Polichinelló egy perczig elfeledte leszurni a sbire-t. Pallone aztán ekkor előlépett s a vándor színház és az utczai énekes nevében adakozásra kérte fel a közönséget: a pénzdarabok sűrűn hulltak a tölcser alakú régi nemes kalapba; Pallone oda adott egy marokkal Polichinellónak, egy másikat az énekesnek, a többit megtartotta magának s ismét feltéve kalapját, botját marokra szorítva, büszke léptekkel, győztesen távozott.

(Folytatás köv.)

— **A földmívelés ipar- és kereskedelemügyi miniszter** értesíti lapunkat, hogy a tátrafüredi m. kir. államtávirai állomás a nyári időnyre folyó évi július 1-én megnyitott.

— **M. kir. földmívelés ipar- és kereskedelemügyi miniszter** b Kemény Gábor bácsa mint hiteles forrásból értesülünk, f. hó 11-én indult Brassóba és Predealba. Viszajövet u. m. 14-én vagy 15-én kíséretével együtt kiszáll Kőpeczen, hol az erdővidéki bánya azylet Kőpecz Baroth barnaszenbányáját, a Székelyföld ezen legnagyobb iparvállalatát fogja megtekinteni. A miniszter ur egy napig szándékozik Kőpeczen időzni és azután hivatalos útját tovább folytatni.

— **Br. Kemény Gábor** miniszter ur szebeni és verestoronyi látogatásáról a következő tudósítás fekszik előttünk: Nagy-Szebenbe a miniszter ur kedden (jul. 8.) érkezett, Wächter Frigyes szebenmegyei főispánnal és Follért kir. posta-igazgatóval, kik Kis-Kapusig elébe mentek volt. A szebeni indóházán a megyei, városi lakosság, továbbá a pénzügyi, kataszteri, posta- és jogakadémiai igazgatóság, valamint más hatóságok főnökei és küldöttei, valamint nagy községek élénjezése között leszálló minisztert Sennor alispán, valamint a város polgármestere üdvözlötték. Az elhangzott éljenek után a miniszter azonnal tovább utazott a verestoronyi szorosához. Az uton az egyes szász és román lakosság községek részéről a miniszter urat olyan tisztelgések fogadták, melyeknek annál nagyobb a jelentősége, mivel a népesség azokat minden felsőbb intézkedés nélkül, önként rendezte. Így mindjárt a Szeben szomszédságában fekvő Sellenberk község banderiummal s a földmívelés jelképeivel díszített diadalkoszorúval fogadták, az ehhez vezető uton pedig szép sorban az egész község volt sorakozva, élén a szolgabíróval, előjárósággal és lelkeséssel. A szolgabíró üdvözlése után, a tovább utazó miniszter kocsiját a sellenberki ünnepiesen öltözött leányok egész virágözönnel borították el. A következő község: Vestény határán, — ameddig a sellenberki banderium a minisztert követte, — a vestényi román banderium, valamint az összes községbeliek fogadták; a lelkes üdvözlésére itt a miniszter ur román nyelven köszöntö meg a fogadást. Vestény határán túl ő exciájára a talmásiak pompás banderiuma várakozott. Talmáson szintén diadalkapuvál fogadták a minisztert, ki a lelkes üdvözlésére német nyelven válaszolva, örömet fejezte ki afölött, hogy a százados pörpatvar a szász nemzeti egyetem és az egykori talmási szék közsegei között megszűnt. Talmáson a nagydísznői takácsok különttsége is tisztelt. Boicán hasonlóképp diadalkapu és az akörül sorakozó községiek fogadták a vendéget, kit a községi jegyző egy üdvözlővén, mint a hazai ipar és kereskedelem felvirágoztatására hivatott méltó férfit, a miniszter a díszes fogadtatásért románul mondott köszönetet. Verestoronban a vesztigetintézet igazgatójánál: dr. Eisenmaiernél elköltött díszelőd után, a miniszter ur rendre megvizsgálta a hivatalokat, azután kihallgatást adott a porcesidiek küldöttségének, mely a nyerstermények behozatala tekintetében életlehetetendő könnyebbítések iránt kérelmezett. Ezek után még az nap visszatért a miniszter ur Szebenbe; az úton felváltva és folyvást az illető községek banderiumai által követve. Este a magyar Dalkör sereade-ot rendezett a miniszter ur tiszteletére. Másnap (jul. 9.) ő exciája jelen volt a román. kath. főtemplomban ő Felsége néhai V. Ferdinánd királyért celebrált gyászmisén, 10 órákor kihallgatásokat adott s a főispánnál elköltött ebéd után 3 órákor tovább folytatta körutját Szombatfalva és Fogaras felé.

— **Erdélyi Marietta** k. a jutalomjátékául a jövő héten, esütörtökön a „Kis herceg” fog színpadunkra, ez a kedves kis vigopera, mely gyönyörű zenéjével, fülbebesző dallamával épen oly rohamosan meghódította közönségünket, mint annak idejében a „Cornevillei haragok.” A „Kis herceg” Erdélyi Mariettának valószínűs bravour szerepe, melyben mind élénken kifejező és elegáns játékaival, mind kitűnően iskolázott hangjával határozott sikert aratott. Erdélyi M. k. a., ki ez idők szerint egymagára képviseli színjátszókául a valódi művészeket, megérdemli, hogy jutalmjátékán közönségünk a legnagyobb méltánnyal honorálja őt.

— **A kolozsvári nyomdászifjuság** által az egyet rokkant-alapja javára rendezett táncvizsgaalom jövedelmének gyarapítására a „Csallád és Iskola” t. szerkesztőségétől 2 frt lett átlagosan beküldve. Fogadja érte bálás köszönetünket. A rendező bizottság.

— **Mihályi Károly**, színházunk szorgalmas és tehetséges fiatal tagja, mint egy budapesti lapban olvassuk, szeptember második felében kétszer föl fog lépni mint vendég a budapesti nemzeti színházban.

— **Br. Kemény Gábor** miniszter erdélyi részi körútjában tegnapelőtt (július 10-én) érkezett N.-Szebenből Brassóba, honnan tegnap (jul. 11-én pénteken) Sepsi-Szent-Györgyre utazott tovább.

— **A magyar nyelvi tanfolyamra** Kolozsvárra begyülekezett román és szász ajku néptanítóknak, buzdításul személyenként 4—4 frt jutalomadását indítványozza Kovács Antal városi képviselő és tanár. Mi, részünkről, tekintve a hazaszeretést, csak ajánlhatjuk az indítványt a városi képviselő és nemzeti célokért áldozatra is kész közönségünk figyelmébe. A legközelebbi közgyűlésen előterjesztendő, hozzánk is beérkezett indítvány így szól: Tekintetes városi tanács! Tisztelet közgyűlés! A vallás- és közoktatási kormány által német és román ajku néptanítóknak számára rendezett magyar nyelvi tanfolyamra 350 néptanító jelent meg, kik teljes készséggel iparkodnak az országos törvény és a közoktatási kormány céljához képest, s önjavokra a magyar nyelvet tanulni. Mivel ez intézmény által Kolozsvár városa és egyes polgárai eddig semmi megterhelést sem szenvedtek, sőt a tanítók 280 frt napontai díjakat városunkban költvén el s ezáltal a forgalmat gyarapítván, kereskedő, iparos, általában termelő polgártársaink ez intézkedés által némi előnyben részesülnek; s mivel kívánatos, miszerint nyilvánosan tanúsítassák az, hogy Kolozsvár város polgárai mint mindig, úgy most is nem csak türelemmel és békülékenységgel, hanem szíves jó indulattal is viseltetnek más ajku és nemzetiségű honfitársaink iránt, indítványozom: Először. Kolozsvár városa részéről f. évi augusztus 10-én adassék az irt tanítóknak személyenként 4 frt, együtt 1400 frt szálláspénz átalány. Másodszor. E célra közigazgatási uton rendeztesse a személyes adakozás s az ezután még netalán hiányzó összeg a város közpénztárából fedeztesse. Kovács Antal.

— **Az iparos ifjak** által vasárnapra rendezett jótékony célú nyári táncvizgalmára belépti jegyeket előre váltatait Némethy Ferencz piactéren levő üzletében, vasárnap pedig az egyet helyiségében (Radoute épület) reggeli 9 órától délután 4 óráig, azontul a Lövőde helyszínén talán egyszersmind amég meghívót nem kapott és részt venni szándékozó felek jelentkezni szíveskedjenek. A rendező bizottság.

— **Értesítés.** A „deési önkéntes tűzoltó egyesület” 1879. július 19-én Deesen, az „Angolhoz” címzett vendéglő kertjében, a folyó év október havában tartandó egyleti-zászló felszentelési ünnepély költségei fedezése céljából, zártkörű táncmulatságot rendez, miről midőn Deés városa és vidéke közönségét, valamint a társ-egyletek áldozatkész tagjait rendezőségünk előre értesíteni körelességének ismeri: egyszersmunt reméli, hogy a t. közönség, átlátva az egyesület nem-mes törekvését, nem fog e napon semmi oly mulatságot rendezni, a mely mulatságunk jókedélyét és jövedelmét csorbítaná. Deés, 1879. július 8-án. A rendezőség megbízásából Budai Elek, osztályparancsnok.

— **Grand tábornok Khinában.** Grant, az amerikai egyesült államok volt elnöke, Amerikába való visszautazása alkalmából családjával együtt Cantonba érkezett, hol khinai hatóságok fejedelmi fogadtatásban részesíték. Grant többek között a cantoni alkirályt is meglátogatta a várostól meglehetősen távol eső palotájában. Az egész hosszú uton végig katonák voltak felállítva. A tábornoknak khinai föliratot is nyújtottak át, melyben különösen kiemeltetik, hogy a tábornok elnöksége alatt ez egyesült államokban tartózkodó khinaiak az amerikaiakkal folyó egyenlő jogot élveztek.

— **A székely nemzeti muzeum** már teljesen átszállított a sepsi-szentgyörgyi ref. ginasium épületébe. A berendezés van csak hátra, melylyel Vasady Gyula muzeumőr foglalkozik.

— **Andrássy a verekedők közt.** A külügyminiszter és fia vasárnap a sétatéren be-
tért a Feldmarschal Landez nevű sörházba egy pohár sörre. Az ott mulató nép nem ismerte föl, s tovább folytatta mulatságát, miből derekas verekedés fejlődött ki. Ugy ütlegettek egymást, s borongattak az asztalokat, hogy Andrássy jobbnak látta incognitóját megőrizve idején tovább menni.

— **Nemzetközi családok.** A bécsi rendőrség Margulis Hers és Hirsch Simon nemű gácsországi zsidókat fogott el, kik, mint kitűnt, egy egész Közép-Európában elterjedt szövetség tagjai. Ezen szövetség tagjai nagyban üzik a koldulás mesterségét és e célból mindenféle hamis bizonyítványokkal, aláírásokkal, pecsétekkel vannak ellátva. Van nekik főnökük is, kinek székhelye Berlinben van. A „főnök”-öt a kicsalt ő-szeg harmadrésze illeti. A bel- és külföldi legelőkelőbb arisztokraták, sőt hercegek és fejedelmek is befognattak e gaz család által. Ezek különböző álnévek alatt kéregetnek, mely alkalommal sőt színekben festik szerencsétlenségüket és nyomorukat. A megkárosítottak száma és a kicsalt összegek nagysága — hír szerint — óriási.

— **Fanatizmus.** Kuszunduk faluban, kisázsiai Skutari mellett, a következő eset történt: Az ottani görög lelkész egy fiatal zsidóleányt megkértesztelt, mi a zsidólakosságot ropant izgalomba hozta. A görögök a zsidókkal összevették, a csetepatéban több zsidó s egy pár görög halva maradt, s mintegy 50 ember megsebesült. Daczára annak, hogy a zavargás színhe-
lyére két török zászlóaljtal küldtek, a harc nem-csak Kuszundukban, hanem a Boszporus mellett lévő többi falvakban is kitört. A zavargás átcsapott Konstantinápolynak Pera és Galata külvárosába is, hol a görögök szinte fegyverre kaptak s sok zsidót föl konzoltak.

— **Párisi botrányper.** Chevrier gr. az ismert bonapartista, nem a legjobb házasságban

élt Persigny herceg, a volt miniszter s az utolsó Napoleon kegyencének leányával. A nő beperelte férjét, s a tárgyalást Közelebb tartották meg a párisi törvényszéken. „Alig ultek benn a nászokcsiban — mondja a panaszló ügyvéde — máris szemrehányásokat tett a gyöngéd férj nejének, hogy a menyasszonyi ajándék szörnyű sok pénzébe került. Pedig a gróf az ország leggazdagabb birtokosai közé tartozik. A nemes gróf később teletellegességre vetemedett, és nejét nem egyszer verte meg, vagy cibálta meg hajánál fogva, hanem százszor is. S emellett a nélkülözhetetlen dolgokat is megvonta tőle, így pl. egyszer az ágytakarót, úgy, hogy az elkényeztetett herceg-leány, a hirnevés Ney marsal unokája kénytelen volt ruhástól dőlni le az ágyra. Különös előszeretettel beszélt uton-uttfélen, hogy neje örült és több ízben hozott orvosokat, kik a nő lelkiállapotát megvizsgálták, de azt mindannyiszor rendesenkalálták. Ily előzmények után nem lephet meg senkit, hogy az agyonkínzott nő a maga részéről úgy viszonyozta az enyelgést — mint a panaszló férj ügyvéde mondja, hogy összeharapta és karmolta férjét, és poharat, tányért, sőt nehéz kulcsokat is dobált fejéhez. E kissé szokatlan házasság élet titkai egész Párist, különösen a főrangú köröket feszült izgatottságban tartják és kíváncsian néznek a per ki-menetele elé.

— **Eugénia** császárné megmérgezte magát, ezt a szenzációs birt írják Brüssellből. Sietünk megjegyezni, hogy az állítólagos mérgezési kísérletet nem most, hanem fia halála hírének vétele után, ennek első benyomása alatt követte el. Azt írják ugyanis, hogy a császárságnya lecsúszta a császárnét, hogy belladonnát vett be, mely méreg a női toillet-szerek közt gyakran elő szokott fordulni. Az angol királynő korán híret revén e szomorú esethez, haladéktalanul a császárnéhoz küldötte házi orvosát, dr. Jennert, Chislehurstba, a kinek sikerült a mélyen lecsúszott, s magát a halálnak szánt asszonyt megmenteni. S ezért tart a császárné betegsége oly sokáig, s ezért ballottuk betegsége első napjaiban, hogy nyakfájdalmak vannak. — Hogy e hír mennyiben alapos, azt csak a császárnéhoz közel állók tudnák megmondani.

— **Irkuczk leégett.** A Golosznak távirják e hó 5-ről: Irkuczk lángban áll. Az égés a város közepén és több külvárosban egyszerre ütött ki. Két városrészt és a kormányépület elhamvadt. Az olást megnehezíti az a körülmény, hogy az oltó szerek a folyó tulsó partján vannak. — Egy 6-ikán kelt távirat jelenti, hogy összesen 200 ház lett a lángok martaléka, sok emberélet is elveszett. Egy ma érkezett közleményben, még ezeket olvassuk: Három nappal az égés előtt ismeretlen kezek falragaszokat függesztek a kormányépületre s több magánháza s felszólították a várost, hogy fizessen 500.000 ezüst rubelt a szociális radikalai bizottságnak, különben tűz által fog elveszni. A lakosok, kikre e szerint Orenburg, Irbit, Uralszk és Perm sorsa várt, éjjel nappal szorgosan őrködtek, azonban a tűz mégis kiütt. A károk mennyisége eddig megközelítőleg sincs megállapítva; egyetlegeny kereskedőnek 800.000 ezüst rubel ára prémes bőrije elégett.

— **Grand tábornok Khinában.** Grant, az amerikai egyesült államok volt elnöke, Amerikába való visszautazása alkalmából családjával együtt Cantonba érkezett, hol khinai hatóságok fejedelmi fogadtatásban részesíték. Grant többek között a cantoni alkirályt is meglátogatta a várostól meglehetősen távol eső palotájában. Az egész hosszú uton végig katonák voltak felállítva. A tábornoknak khinai föliratot is nyújtottak át, melyben különösen kiemeltetik, hogy a tábornok elnöksége alatt ez egyesült államokban tartózkodó khinaiak az amerikaiakkal folyó egyenlő jogot élveztek.

— **A székely nemzeti muzeum** már teljesen átszállított a sepsi-szentgyörgyi ref. ginasium épületébe. A berendezés van csak hátra, melylyel Vasady Gyula muzeumőr foglalkozik.

— **Andrássy a verekedők közt.** A külügyminiszter és fia vasárnap a sétatéren be-
tért a Feldmarschal Landez nevű sörházba egy pohár sörre. Az ott mulató nép nem ismerte föl, s tovább folytatta mulatságát, miből derekas verekedés fejlődött ki. Ugy ütlegettek egymást, s borongattak az asztalokat, hogy Andrássy jobbnak látta incognitóját megőrizve idején tovább menni.

— **Nemzetközi családok.** A bécsi rendőrség Margulis Hers és Hirsch Simon nemű gácsországi zsidókat fogott el, kik, mint kitűnt, egy egész Közép-Európában elterjedt szövetség tagjai. Ezen szövetség tagjai nagyban üzik a koldulás mesterségét és e célból mindenféle hamis bizonyítványokkal, aláírásokkal, pecsétekkel vannak ellátva. Van nekik főnökük is, kinek székhelye Berlinben van. A „főnök”-öt a kicsalt ő-szeg harmadrésze illeti. A bel- és külföldi legelőkelőbb arisztokraták, sőt hercegek és fejedelmek is befognattak e gaz család által. Ezek különböző álnévek alatt kéregetnek, mely alkalommal sőt színekben festik szerencsétlenségüket és nyomorukat. A megkárosítottak száma és a kicsalt összegek nagysága — hír szerint — óriási.

— **Fanatizmus.** Kuszunduk faluban, kisázsiai Skutari mellett, a következő eset történt: Az ottani görög lelkész egy fiatal zsidóleányt megkértesztelt, mi a zsidólakosságot ropant izgalomba hozta. A görögök a zsidókkal összevették, a csetepatéban több zsidó s egy pár görög halva maradt, s mintegy 50 ember megsebesült. Daczára annak, hogy a zavargás színhe-
lyére két török zászlóaljtal küldtek, a harc nem-csak Kuszundukban, hanem a Boszporus mellett lévő többi falvakban is kitört. A zavargás átcsapott Konstantinápolynak Pera és Galata külvárosába is, hol a görögök szinte fegyverre kaptak s sok zsidót föl konzoltak.

— **Párisi botrányper.** Chevrier gr. az ismert bonapartista, nem a legjobb házasságban

élt Persigny herceg, a volt miniszter s az utolsó Napoleon kegyencének leányával. A nő beperelte férjét, s a tárgyalást Közelebb tartották meg a párisi törvényszéken. „Alig ultek benn a nászokcsiban — mondja a panaszló ügyvéde — máris szemrehányásokat tett a gyöngéd férj nejének, hogy a menyasszonyi ajándék szörnyű sok pénzébe került. Pedig a gróf az ország leggazdagabb birtokosai közé tartozik. A nemes gróf később teletellegességre vetemedett, és nejét nem egyszer verte meg, vagy cibálta meg hajánál fogva, hanem százszor is. S emellett a nélkülözhetetlen dolgokat is megvonta tőle, így pl. egyszer az ágytakarót, úgy, hogy az elkényeztetett herceg-leány, a hirnevés Ney marsal unokája kénytelen volt ruhástól dőlni le az ágyra. Különös előszeretettel beszélt uton-uttfélen, hogy neje örült és több ízben hozott orvosokat, kik a nő lelkiállapotát megvizsgálták, de azt mindannyiszor rendesenkalálták. Ily előzmények után nem lephet meg senkit, hogy az agyonkínzott nő a maga részéről úgy viszonyozta az enyelgést — mint a panaszló férj ügyvéde mondja, hogy összeharapta és karmolta férjét, és poharat, tányért, sőt nehéz kulcsokat is dobált fejéhez. E kissé szokatlan házasság élet titkai egész Párist, különösen a főrangú köröket feszült izgatottságban tartják és kíváncsian néznek a per ki-menetele elé.

— **Eugénia** császárné megmérgezte magát, ezt a szenzációs birt írják Brüssellből. Sietünk megjegyezni, hogy az állítólagos mérgezési kísérletet nem most, hanem fia halála hírének vétele után, ennek első benyomása alatt követte el. Azt írják ugyanis, hogy a császárságnya lecsúszta a császárnét, hogy belladonnát vett be, mely méreg a női toillet-szerek közt gyakran elő szokott fordulni. Az angol királynő korán híret revén e szomorú esethez, haladéktalanul a császárnéhoz küldötte házi orvosát, dr. Jennert, Chislehurstba, a kinek sikerült a mélyen lecsúszott, s magát a halálnak szánt asszonyt megmenteni. S ezért tart a császárné betegsége oly sokáig, s ezért ballottuk betegsége első napjaiban, hogy nyakfájdalmak vannak. — Hogy e hír mennyiben alapos, azt csak a császárnéhoz közel állók tudnák megmondani.

— **Irkuczk leégett.** A Golosznak távirják e hó 5-ről: Irkuczk lángban áll. Az égés a város közepén és több külvárosban egyszerre ütött ki. Két városrészt és a kormányépület elhamvadt. Az olást megnehezíti az a körülmény, hogy az oltó szerek a folyó tulsó partján vannak. — Egy 6-ikán kelt távirat jelenti, hogy összesen 200 ház lett a lángok martaléka, sok emberélet is elveszett. Egy ma érkezett közleményben, még ezeket olvassuk: Három nappal az égés előtt ismeretlen kezek falragaszokat függesztek a kormányépületre s több magánháza s felszólították a várost, hogy fizessen 500.000 ezüst rubelt a szociális radikalai bizottságnak, különben tűz által fog elveszni. A lakosok, kikre e szerint Orenburg, Irbit, Uralszk és Perm sorsa várt, éjjel nappal szorgosan őrködtek, azonban a tűz mégis kiütt. A károk mennyisége eddig megközelítőleg sincs megállapítva; egyetlegeny kereskedőnek 800.000 ezüst rubel ára prémes bőrije elégett.

— **Grand tábornok Khinában.** Grant, az amerikai egyesült államok volt elnöke, Amerikába való visszautazása alkalmából családjával együtt Cantonba érkezett, hol khinai hatóságok fejedelmi fogadtatásban részesíték. Grant többek között a cantoni alkirályt is meglátogatta a várostól meglehetősen távol eső palotájában. Az egész hosszú uton végig katonák voltak felállítva. A tábornoknak khinai föliratot is nyújtottak át, melyben különösen kiemeltetik, hogy a tábornok elnöksége alatt ez egyesült államokban tartózkodó khinaiak az amerikaiakkal folyó egyenlő jogot élveztek.

— **A székely nemzeti muzeum** már teljesen átszállított a sepsi-szentgyörgyi ref. ginasium épületébe. A berendezés van csak hátra, melylyel Vasady Gyula muzeumőr foglalkozik.

— **Andrássy a verekedők közt.** A külügyminiszter és fia vasárnap a sétatéren be-
tért a Feldmarschal Landez nevű sörházba egy pohár sörre. Az ott mulató nép nem ismerte föl, s tovább folytatta mulatságát, miből derekas verekedés fejlődött ki. Ugy ütlegettek egymást, s borongattak az asztalokat, hogy Andrássy jobbnak látta incognitóját megőrizve idején tovább menni.

— **Nemzetközi családok.** A bécsi rendőrség Margulis Hers és Hirsch Simon nemű gácsországi zsidókat fogott el, kik, mint kitűnt, egy egész Közép-Európában elterjedt szövetség tagjai. Ezen szövetség tagjai nagyban üzik a koldulás mesterségét és e célból mindenféle hamis bizonyítványokkal, aláírásokkal, pecsétekkel vannak ellátva. Van nekik főnökük is, kinek székhelye Berlinben van. A „főnök”-öt a kicsalt ő-szeg harmadrésze illeti. A bel- és külföldi legelőkelőbb arisztokraták, sőt hercegek és fejedelmek is befognattak e gaz család által. Ezek különböző álnévek alatt kéregetnek, mely alkalommal sőt színekben festik szerencsétlenségüket és nyomorukat. A megkárosítottak száma és a kicsalt összegek nagysága — hír szerint — óriási.

— **Fanatizmus.** Kuszunduk faluban, kisázsiai Skutari mellett, a következő eset történt: Az ottani görög lelkész egy fiatal zsidóleányt megkértesztelt, mi a zsidólakosságot ropant izgalomba hozta. A görögök a zsidókkal összevették, a csetepatéban több zsidó s egy pár görög halva maradt, s mintegy 50 ember megsebesült. Daczára annak, hogy a zavargás színhe-
lyére két török zászlóaljtal küldtek, a harc nem-csak Kuszundukban, hanem a Boszporus mellett lévő többi falvakban is kitört. A zavargás átcsapott Konstantinápolynak Pera és Galata külvárosába is, hol a görögök szinte fegyverre kaptak s sok zsidót föl konzoltak.

— **Párisi botrányper.** Chevrier gr. az ismert bonapartista, nem a legjobb házasságban

élt Persigny herceg, a volt miniszter s az utolsó Napoleon kegyencének leányával. A nő beperelte férjét, s a tárgyalást Közelebb tartották meg a párisi törvényszéken. „Alig ultek benn a nászokcsiban — mondja a panaszló ügyvéde — máris szemrehányásokat tett a gyöngéd férj nejének, hogy a menyasszonyi ajándék szörnyű sok pénzébe került. Pedig a gróf az ország leggazdagabb birtokosai közé tartozik. A nemes gróf később teletellegességre vetemedett, és nejét nem egyszer verte meg, vagy cibálta meg hajánál fogva, hanem százszor is. S emellett a nélkülözhetetlen dolgokat is megvonta tőle, így pl. egyszer az ágytakarót, úgy, hogy az elkényeztetett herceg-leány, a hirnevés Ney marsal unokája kénytelen volt ruhástól dőlni le az ágyra. Különös előszeretettel beszélt uton-uttfélen, hogy neje örült és több ízben hozott orvosokat, kik a nő lelkiállapotát megvizsgálták, de azt mindannyiszor rendesenkalálták. Ily előzmények után nem lephet meg senkit, hogy az agyonkínzott nő a maga részéről úgy viszonyozta az enyelgést — mint a panaszló férj ügyvéde mondja, hogy összeharapta és karmolta férjét, és poharat, tányért, sőt nehéz kulcsokat is dobált fejéhez. E kissé szokatlan házasság élet titkai egész Párist, különösen a főrangú köröket feszült izgatottságban tartják és kíváncsian néznek a per ki-menetele elé.

— **Eugénia** császárné megmérgezte magát, ezt a szenzációs birt írják Brüssellből. Sietünk megjegyezni, hogy az állítólagos mérgezési kísérletet nem most, hanem fia halála hírének vétele után, ennek első benyomása alatt követte el. Azt írják ugyanis, hogy a császárságnya lecsúszta a császárnét, hogy belladonnát vett be, mely méreg a női toillet-szerek közt gyakran elő szokott fordulni. Az angol királynő korán híret revén e szomorú esethez, haladéktalanul a császárnéhoz küldötte házi orvosát, dr. Jennert, Chislehurstba, a kinek sikerült a mélyen lecsúszott, s magát a halálnak szánt asszonyt megmenteni. S ezért tart a császárné betegsége oly sokáig, s ezért ballottuk betegsége első napjaiban, hogy nyakfájdalmak vannak. — Hogy e hír mennyiben alapos, azt csak a császárnéhoz közel állók tudnák megmondani.

— **Irkuczk leégett.** A Golosznak távirják e hó 5-ről: Irkuczk lángban áll. Az égés a város közepén és több külvárosban egyszerre ütött ki. Két városrészt és a kormányépület elhamvadt. Az olást megnehezíti az a körülmény, hogy az oltó szerek a folyó tulsó partján vannak. — Egy 6-ikán kelt távirat jelenti, hogy összesen 200 ház lett a lángok martaléka, sok emberélet is elveszett. Egy ma érkezett közleményben, még ezeket olvassuk: Három nappal az égés előtt ismeretlen kezek falragaszokat függesztek a kormányépületre s több magánháza s felszólították a várost, hogy fizessen 500.000 ezüst rubelt a szociális radikalai bizottságnak, különben tűz által fog elveszni. A lakosok, kikre e szerint Orenburg, Irbit, Uralszk és Perm sorsa várt, éjjel nappal szorgosan őrködtek, azonban a tűz mégis kiütt. A károk mennyisége eddig megközelítőleg sincs megállapítva; egyetlegeny kereskedőnek 800.000 ezüst rubel ára prémes bőrije elégett.

— **Grand tábornok Khinában.** Grant, az amerikai egyesült államok volt elnöke, Amerikába való visszautazása alkalmából családjával együtt Cantonba érkezett, hol khinai hatóságok fejedelmi fogadtatásban részesíték. Grant többek között a cantoni alkirályt is meglátogatta a várostól meglehetősen távol eső palotájában. Az egész hosszú uton végig katonák voltak felállítva. A tábornoknak khinai föliratot is nyújtottak át, melyben különösen kiemeltetik, hogy a tábornok elnöksége alatt ez egyesült államokban tartózkodó khinaiak az amerikaiakkal folyó egyenlő jogot élveztek.

— **A székely nemzeti muzeum** már teljesen átszállított a sepsi-szentgyörgyi ref. ginasium épületébe. A berendezés van csak hátra, melylyel Vasady Gyula muzeumőr foglalkozik.

— **Andrássy a verekedők közt.** A külügyminiszter és fia vasárnap a sétatéren be-
tért a Feldmarschal Landez nevű sörházba egy pohár sörre. Az ott mulató nép nem ismerte föl, s tovább folytatta mulatságát, miből derekas verekedés fejlődött ki. Ugy ütlegettek egymást, s borongattak az asztalokat, hogy Andrássy jobbnak látta incognitóját megőrizve idején tovább menni.

— **Nemzetközi családok.** A bécsi rendőrség Margulis Hers és Hirsch Simon nemű gácsországi zsidókat fogott el, kik, mint kitűnt, egy egész Közép-Európában elterjedt szövetség tagjai. Ezen szövetség tagjai nagyban üzik a koldulás mesterségét és e célból mindenféle hamis bizonyítványokkal, aláírásokkal, pecsétekkel vannak ellátva. Van nekik főnökük is, kinek székhelye Berlinben van. A „főnök”-öt a kicsalt ő-szeg harmadrésze illeti. A bel- és külföldi legelőkelőbb arisztokraták, sőt hercegek és fejedelmek is befognattak e gaz család által. Ezek különböző álnévek alatt kéregetnek, mely alkalommal sőt színekben festik szerencsétlenségüket és nyomorukat. A megkárosítottak száma és a kicsalt összegek nagysága — hír szerint — óriási.

— **Fanatizmus.** Kuszunduk faluban, kisázsiai Skutari mellett, a következő eset történt: Az ottani görög lelkész egy fiatal zsidóleányt megkértesztelt, mi a zsidólakosságot ropant izgalomba hozta. A görögök a zsidókkal összevették, a csetepatéban több zsidó s egy pár görög halva maradt, s mintegy 50 ember megsebesült. Daczára annak, hogy a zavargás színhe-
lyére két török zászlóaljtal küldtek, a harc nem-csak Kuszundukban, hanem a Boszporus mellett lévő többi falvakban is kitört. A zavargás átcsapott Konstantinápolynak Pera és Galata külvárosába is, hol a görögök szinte fegyverre kaptak s sok zsidót föl konzoltak.

— **Párisi botrányper.** Chevrier gr. az ismert bonapartista, nem a legjobb házasságban

élt Persigny herceg, a volt miniszter s az utolsó Napoleon kegyencének leányával. A nő beperelte férjét, s a tárgyalást Közelebb tartották meg a párisi törvényszéken. „Alig ultek benn a nászokcsiban — mondja a panaszló ügyvéde — máris szemrehányásokat tett a gyöngéd férj nejének, hogy a menyasszonyi ajándék szörnyű sok pénzébe került. Pedig a gróf az ország leggazdagabb birtokosai közé tartozik. A nemes gróf később teletellegességre vetemedett, és nejét nem egyszer verte meg, vagy cibálta meg hajánál fogva, hanem százszor is. S emellett a nélkülözhetetlen dolgokat is megvonta tőle, így pl. egyszer az ágytakarót, úgy, hogy az elkényeztetett herceg-leány, a hirnevés Ney marsal unokája kénytelen volt ruhástól dőlni le az ágyra. Különös előszeretettel beszélt uton-uttfélen, hogy neje örült és több ízben hozott orvosokat, kik a nő lelkiállapotát megvizsgálták, de azt mindannyiszor rendesenkalálták. Ily előzmények után nem lephet meg senkit, hogy az agyonkínzott nő a maga részéről úgy viszonyozta az enyelgést — mint a panaszló férj ügyvéde mondja, hogy összeharapta és karmolta férjét, és poharat, tányért, sőt nehéz kulcsokat is dobált fejéhez. E kissé szokatlan házasság élet titkai egész Párist, különösen a főrangú köröket feszült izgatottságban tartják és kíváncsian néznek a per ki-menetele elé.

— **Eugénia** császárné megmérgezte magát, ezt a szenzációs birt írják Brüssellből. Sietünk megjegyezni, hogy az állítólagos mérgezési kísérletet nem most, hanem fia halála hírének vétele után, ennek első benyomása alatt követte el. Azt írják ugyanis, hogy a császárságnya lecsúszta a császárnét, hogy belladonnát vett be, mely méreg a női toillet-szerek közt gyakran elő szokott fordulni. Az angol királynő korán híret revén e szomorú esethez, haladéktalanul a császárnéhoz küldötte házi orvosát, dr. Jennert, Chislehurstba, a kinek sikerült a mélyen lecsúszott, s magát a halálnak szánt asszonyt megmenteni. S ezért tart a császárné betegsége oly sokáig, s ezért ballottuk betegsége első napjaiban, hogy nyakfájdalmak vannak. — Hogy e hír mennyiben alapos, azt csak a császárnéhoz közel állók tudnák megmondani.

— **Irkuczk leégett.** A Golosznak távirják e hó 5-ről: Irkuczk lángban áll. Az égés a város közepén és több külvárosban egyszerre ütött ki. Két városrészt és a kormányépület elhamvadt. Az olást megnehezíti az a körülmény, hogy az oltó szerek a folyó tulsó partján vannak. — Egy 6-ikán kelt távirat jelenti, hogy összesen 200 ház lett a lángok martaléka, sok emberélet is elveszett. Egy ma érkezett közleményben, még ezeket olvassuk: Három nappal az égés előtt ismeretlen kezek falragaszokat függesztek a kormányépületre s több magánháza s felszólították a várost, hogy fizessen 500.000 ezüst rubelt a szociális radikalai bizottságnak, különben tűz által fog elveszni. A lakosok, kikre e szerint Orenburg, Irbit, Uralszk és Perm sorsa várt, éjjel nappal szorgosan őrködtek, azonban a tűz mégis kiütt. A károk mennyisége eddig megközelítőleg sincs megállapítva; egyetlegeny kereskedőnek 800.000 ezüst rubel ára prémes bőrije elégett.

— **Grand tábornok Khinában.** Grant, az amerikai egyesült államok volt elnöke, Amerikába való visszautazása alkalmából családjával együtt Cantonba érkezett, hol khinai hatóságok fejedelmi fogadtatásban részesíték. Grant többek között a cantoni alkirályt is meglátogatta a várostól meglehetősen távol eső palotájában. Az egész hosszú uton végig katonák voltak felállítva. A tábornoknak khinai föliratot is nyújtottak át, melyben különösen kiemeltetik, hogy a tábornok elnöksége alatt ez egyesült államokban tartózkodó khinaiak az amerikaiakkal folyó egyenlő jogot élveztek.

Árlejtési hirdetés.

Fennel közzétételük, hogy a M. Lúdas—Besztercei útvonalon építendő 1 hid és 4 átereszt **folycó hó 22-kén d. e. 10 órakor**, a megye házában tartandó nyilvános szóbeli árlejtés útján ki fog adatni.

Kikiáltási ár 1317 frt 28 kr.

Az építési feltételek és műszaki iratok, az árlejtés napjáig, a hivatalos órák alatt az aljegyzői irodában megtekinthetők.

Árlejtési szándékozók 5% bántépénzt kötelesek előre letenni.

Kolozsmegye alispánjától.

Kolozsvárt, 1879. július 6-kán.

GYARMATHY MIKLÓS, alispán.

Sz. 7631. — 1879.

(247)

(1—2)

Árlejtési hirdetés.

Közhírré tételük, hogy az O-Gyères—Mehesi útvonalon építendő egy hid és egy átereszt **folycó hó 22-kén d. e. 11 órakor**, a megyeházán tartandó nyilvános szóbeli árlejtés útján ki fog adatni.

Kikiáltási ár 1508 frt 89 kr.

Az építési feltételek és műszaki iratok az árlejtés napjáig, a hivatalos órák alatt az aljegyzői irodában megtekinthetők.

Árlejtési szándékozók 5% bántépénzt kötelesek előre letenni.

Kolozsmegye alispánjától.

Kolozsvárt, 1879. július 7-kén.

GYARMATHY MIKLÓS, alispán.

Pályázat.

A brassai rom. kath. főgymnasiumnál üresedésbe jött egyik állomásra, melylyel egyelőre évi 700 frtnyi fizetés van összekötve, ezennel pályázat hirdettetik.

A magyar, mint előadási nyelv mellett a német nyelvbeni jártasság is megkívánatik. Pályázni kívánók keresztlevele, képesítési oklevél és egészségi bizonyítvánnyal kellőleg felszerelt folyamodványukat, alólírt elnökséghez **folycó hó augusztus 1-é napjáig** küldjék be.

Mennyiség- és természetből képesítettekre különös tekintet leendő.

Brassóban, 1879-ki július 8-kán.

(249) (1—3)

A brassai rom. kath. hitközség képviselőtársaság elnöksége.

Értesítés.

A Nagy-Szeben város közelében Feleken fekvő, néhai Bruckenthal-féle birtok **II-dik árverése 1879. augusztus-hó 5-kén** megtartatván, erről mindazok, kik egy

parkkal bíró urasági birtokhoz vásárlási kedvvel birnának

ezennel értesítetnek.

Az árverési feltételek a nagy-szebeni kir. törvényszék, mint telek-könyvi hatóságnál megtekinthetők.

(248) (1—3)

Braunschweig hercegi országos kisorsolás,

(241) melyet az állam engedélyezett és biztosít. (3—3)

All 90,000 eredeti sorsjegyből 46 000 nyereménnyel:

1 főnyeremény oszt.	450,000	1 főnyeremény	12,000
1	300,000	22	10,000
1	150,000	2	8,000
1	100,000	4	6,000
1	75,000	61	5,000
2	50,000	6	4,000
1	40,000	107	3,000
6	30,000	263	2,000
1	26,000	6	1,200
2	20,000	627	1,000
12	15,000	848	800

bírodalmi márka sat.

Az első húzás lesz **1879. július 17-kén és 18-kán,**

a melyre eredeti sorsjegyeket, és pedig

egészeket	feleket	negyedeket	nyolczadokat
9 frt 40 kr.	4 frt 70 kr.	2 frt 35 kr.	1 frt 18 kr.

az összeg beküldése, vagy postai utalványozása mellett megküldők.

Minden játszó **ingyen** kapja meg a nyeremény-lajstromot.

Basilus Vilm.,

a braunschweigi orsz. kisorsolás főtitkára
Braunschweigban.

Van szerencsém tudatni, hogy helyi **olajgyáramban** az alant jegyzett **lenolaj-kenczet** (Leinol-Firniss), ugyanolyan kenczébe tört **olajfesték** rendkívüli **olcsó árban**, legjobb minőségben árusítom, és szint úgy **kicsi** mint **nagybani** mennyiségben kiszolgáltatom.

100 Kilo.	100 Kilo.
Lenolaj-kencze . 46 frt — kr.	Levélszöld (Laubgrün) . 36 frt — kr.
Alapfesték fehér . 22 " — "	Levélszöld (Laubgrün) . 32 " — "
" barna v. szürke . 22 " — "	Fekete (Flammruss) . 54 " — "
Kremserfehér legfin. . 52 " — "	Fekete (Flammruss) . 50 " — "
Venetianerfehér . 46 " — "	Ockersárga világos v. . 24 " — "
Hamburgerfehér . 46 " — "	Ockersárga világos v. . 22 " — "
Ezüst szín . 38 " — "	Vörös (Engelroth) vil. . 22 " — "
" finom . 38 " — "	Fedélvörös (Engelroth) . 20 " — "
Holländerfehér legfin. . 30 " — "	Barna (Umbraun) vil. . 42 " — "
Horganyfehér (Zinkweiss) legfin. . 48 " — "	Üveges ragasztó (Glaser-Kitt) . 14 " — "
Horganyfehér finom . 38 " — "	
" szürke . 38 " — "	
Császárszöld legfin. I-a . 54 " — "	
" legfin. II-a . 46 " — "	
" III-a . 40 " — "	
Levélszöld (Laubgrün) legfinomabb I-a . 45 " — "	

(147)

(26—*)

Tisztelettel
KISS SÁNDOR.

SÁRGA KRISTÓF

fehőrmű és vászon-paktára

KOLOZSVÁRT,

(bel-középutca, kiségitő alatt.)

Kül- és beltölő nagy kereskedők és gyárosokkál egyenes összeköttetésűm fogva azon kellemes helyzetben vagyok n. érd. vevőimnek **kezesesség** mellett, legutányosabb áron valódi árakkal szolgálni.

Raktáromban legnagyobb választékban kaphatók:

Férfi fehér-ingek, chiffon, creton és madepolan szövetből, sima himzett és redős gallérral, vagy a nélkül 85 krtól, 3 frt 50 krig.

Férfi színes-ingek, angol oxford, creton és madepolan szövetből 100 különböző mintára, jó színtartó 70 krtól, 2 frt 60-ig.

Színes és fehér gyabjű alsó-ingek és nadrágok 70 krtól 5 frtig.

Férfi alsó-nadrágok (gatyák) mindennemű szabású, legjobb len és pamut vászonból 70 krtól, 2 frt 50-ig.

Férfi legújabb gallérok és kézelők 4 rétt legjobb chiffon szövetből párja 40 kr.

Férfi színes-szélű selyem, — len és pamut **zsebkendők** szegve 6 darab egy kötegben 60 krtól, 7 frtig.

Valódi len fehér-zsebkendők 6 darab egy kötegben 1 frt 50 krtól 7 frtig. (387—8) (76—*)

Női-ingek len és pamut vászonból, sima himzett vagy redős, 1 frttől, 5 frtig.

Női haló relik, 1 frttől, 5 frtig, főkötők len és chiffon vászonból 40 krtól 80-ig.

Női alsó-szoknyák és nadrágok 90 krtól, 7 frtig.

Női piquet relik, nadrágok és szoknyák, 1 frt 50 krtól 5 frtig.

Függöny ncek, gyapjú és pamut **takarók**, **paplanok**, **madráczok** mely utóbbiakból különösen nagy raktárt tartok.

Legújabb szerkezettől **esőernyők**, 1 frt 40-től 15 frtig.

Férfi és színes harisnyák, gyapjú, len, pamut és selyemből, párja 15 krtól, 1 frt 50-ig.

Legújabb **nyakkendők**, **posztó**, **szarvasbőr és glage kesztyűk**, **nadrágtartók**, **harisnya-kötők**, **órasínorok sat**, legutányosabb árban.

Fehér és színes-asztalnemű, mindenfélre len és pamut

vászon szín-tartó creton, **oxford és madepolan**,

színes ingszövetek

1000 különböző mintára 16 krtól 52 krig., 100 különböző fajtájú chiffon, creton és madepolan **fehér ingszövetek** 80, 155 és 170 centiméter széles, 22 krtól 70 krig,

sima, himzett és redős

len és pamut ingbetétek 25 krtól 3 frtig.

Len és chiffon himzett stráfok és betétek, kötő, varró, himző-pamutok és

cszernák, ujjon szűlőttek részére főkötők, télik és takarók sat.

Továbbá elvállalok kiházasítás, vagy magán szükségre

kívánt felülneműek pontos elkészítését; kitűnő szabás és jó összeállításra legnagyobb figyelem van fordítva.

Megrendeléseket, nyak bőség, váll- és ujjhossza papir szeleten pontos mértéke beküldése mellett saját felelősségemre azonnal teljesítek, mely esetben árat és fajtáját meghatározni kérem.

Bármely megrendelés ha nem tökéletesen kielégítő az érte fizetett összeget vissza szolgálok, vagy másokkal kívánatra kicserélem.

Legfőbb törekvésem n. érd. vevőim bizalmát továbbra is kiérdemelni és azt megtartani

alázatos szolgálja:

Sarga Kristóf.

Megjelent és Kolozsvárt

STEIN JÁNOS

könyv- és zeneműkereskedésében kapható:

A női- és gyermekruhák szabásraj-

zának és készítésének könnyen meg-

érthető tankönyve.

Írta s két czimképpel és 40 szabásrajzi ábrával ellátta

Maier Paulina, a reutlingeni női munka iskolatanítónője,

fordította KOZMA JÓZSEFNÉ.

Fűzve ára **3 frt 60 kr.** Kemény kötésbe **4 frt.**

Szakadatlanul halad az idő s vele az igények is foko-

zodnak, melyeket a társadalom minden egyes tagja iránt támaszt.

A többek közt megköveteli a nővilágtól is hogy mindent a mi lé-

nyére vonatkozik, s a mi testi és szellemi képességétől kitelik meg-

értsen és eljajátson, minek azonban nem szentelhet éveket hanem

a követelményeknek a lehető legrövidebb idő alatt kell eleget ten-

nie. Nem kis fontosságú tehát, ha neki a szükségesek elajátítására

minél könnyebb tanmód állapítatik meg.

Egy dologban ez szerzőnknek is sikerült, s ez a női- és gyer-

mekruhák mérték vevésének és rajzolásának gyakorlati tanmódja,

melyet évek hosszú során át szerzett tapasztalatai nyomán állított

össze, s mely tapintatos összeállításánál fogva tökéletesen hivatva

van céljának megfelelni.

Sok előnye is van annak ha ruháinkat magunk tudjuk készí-

teni. Ha jó módúak vagy gazdagok vagyunk e munka kellemes szo-

razakozást nyújt, fejlesztí izlésünket s az otthon kedvelteti meg, s

ha körülményeink szerényebbek szép összeget gazdálkodhatunk meg

általa, mi nem egy családnak könnyít során.

Mostani ruházatkodási módor oly tökéletességet ért el, hogy öl-

tözeteinket behatóbb tanulmány nélkül nem is készíthetjük magunk,

azért tűzte ki szerző feladatául, tanítványainak minden szabási minta

különös szemléltetése mellett a ruhák készíttési módjának legrészlete-

sebb magyarázatát is adni. E könyv két fejezetre oszlik. Az első a

mérték vevést, s a szabási minták rajzolását foglalja magában, ezek

szemléltető ábráival együtt, a másik a különböző ruhadarabokhoz

szükséges szövetmennyiség jegyzékét, s a ruhadarabok készítésére

szolgáló útmutatást.

Hadd szolgáljon a t. nővilágnak a női képzés ezen oly fon-

tos ágában, akár hivatása körében, akár magánhasználatban minél

több előnyére

Stein János

könyvkereskedése Kolozsvárt.

Megjelent és Kolozsvárt
csakis

Stein János

zeneműkereskedésében kapható:

A KIS HERCZEG. Operette Lecocq-tól.

Teljes zongorakivonat. Ára 4 frt 80 kr.

A KIS HERCZEG. Operette Lecocq-tól.

Teljes zongora-kivonat francia és német

szöveggel. Ára 7 frt 20 kr.

A KIS HERCZEG. Potpourri zongorára

Rummeltől. Két füzet. Egy-egy füzet

ára 1 frt 20 kr.

A KIS HERCZEG. Ábránd zongorára

Rummeltől, ára 1 frt 20 kr.

A KIS HERCZEG. Ábránd zongorára

Hess-től, ára 1 frt 20 kr.

A KIS HERCZEG. Ábránd zongorára

Moniot-tól, ára 1 frt.

A KIS HERCZEG. Francia-négyes zon-

gorára Arban-tól, ára 1 frt.

A KIS HERCZEG. Keringő zongorára

Métra-tól, ára 1 frt 20 kr.

A KIS HERCZEG. Polka zongorára

Roques-től, ára 1 frt.

A KIS HERCZEG. Polka — Mazurka

zongorára Hubans-tól. Ára 1 frt.

NINICHE. Potpourri Gramertől.

Zongorára, ára 90 kr.

NINICHE. Keringő. Szerző Hubans.

Zongorára, ára 90 kr.

NINICHE. Polka Fahrbaechtől.

Zongorára, ára 50 kr.

NINICHE. Polka Kraltól. Zongorára

ára 60 krajczár.

A legújabb zeneművek azonnal

kaphatók **Kolozsvárt**

Stein János

zeneműkereskedésében

Zenemű-jegyzékek ingyen és bérmentve

küldetnek!

Megjelent és Kolozsvárt

STEIN JÁNOS

könyv- és zeneműkereskedésében kapható:

A VERESHÁJU. Eredeti népszimű dalokkal 3 felvonásban.

Írta Lukácsy Sándor ára **50 kr.**

KOKÓ. Énekes bőhozat 5 felvonásban. Írták Clairville, Gran-

gé és Delacour ára **50 kr.**

LAKÁS és BUTORZAT a XVI. és XVII. században. Írta

báró Radvánszky Béla ára **40 kr.**

AZ ÚJ ERŐTÖRVÉNY ára **50 kr.**

KÖLTEMÉNYEK. Írta Csáktornyai Lajos ára **1 tt 50.**

A TISZA SZABÁLYOZÁS és a SZEGEDI VÁL-

SÁG. Írta Herrieh Károly, miniszteri tanácsos, ára **75 kr.**

Egy teljes Petőfi 2 frtért!

Kapható **Kolozsvárt csakis**

Stein János könyv- és zeneműkereskedésében

2 frt 10 kr nak postautalvánnyal való be-

küldésnél bérmentve.

Umrath és Társa Prágában,

mezőgazdasági gépgyárosok

ajánlják, a szállár kivétel, könnyű járás, nagy munkaképesség és tiszta cséplésről

legelő